
STRATEGIA ROZWOJU OŚRODKA SUBREGIONALNEGO EŁK DO ROKU 2025

SPRAWOZDANIE ZA 2019 R.

Urząd Miasta Ełku
Biuro Związku ZIT MOF Ełk

CZERWIEC 2020

Wstęp

Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego dokonało w 2012 roku delimitacji obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego Ełk, w wyniku czego Miejski Obszar Funkcjonalny Ełku obejmuje swym zasięgiem dwie gminy - Miasto Ełk oraz wiejską Gminę Ełk. Obszar ten tworzy łącznie 80 miejscowości i 57 sołectw położonych w północno-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego. Jednostki samorządu terytorialnego tworzące MOF Ełk (Miasto Ełk, Gmina Ełk) współpracują z pozostałymi gminami wchodzącymi w skład powiatu ełckiego (gminy Kalinowo, Prostki, Stare Juchy) tworząc Ełcki Obszar Funkcjonalny (EOF). EOF graniczy z 5 powiatami – piskim, giżyckim, oleckim (województwo warmińsko-mazurskie) oraz augustowskim i grajewskim (województwo podlaskie).

W skali województwa szczególnie istotna jest rola Ełku jako miasta o znaczeniu subregionalnym, stanowiącym istotny ośrodek koncentrujący funkcje administracyjne oraz gospodarczo-społeczne. Wynika to w szczególności z faktu, iż zakres dostarczanych usług publicznych wybiega poza obszar miejski Ełku, cechując się znaczeniem powiatowym, a nawet ponadpowiatowym.

Granice MOF Ełk zostały potwierdzone w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025*. W dokumencie, w ramach obszarów strategicznej interwencji (OSI), wyznaczono 2 ośrodki subregionalne na terenie województwa – Elbląg i Ełk (Miasto Ełk wraz z wiejską Gminą Ełk). Strategia została pierwotnie uchwalona w połowie 2015 r. Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zaproponował dokonanie w dokumencie kilku zmian, które zostały zaakceptowane i wprowadzone przez Związek ZIT MOF Ełk. Zaktualizowana Strategia została pozytywnie zaopiniowana przez Zarząd Województwa i przyjęta przez rady gmin MOF Ełk w styczniu 2016 r. We wrześniu 2016 r. dokonano niewielkich zmian związanych z uchwaleniem „Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”. Również w 2016 r. rozpoczęto wdrażanie instrumentu ZIT bis. W związku z tym należy uznać rok 2016 za pierwszy rok realizacji Strategii, a dane z monitoringu za 2015 r. traktować jako informacje wyjściowe/bazowe, do których porównywane będą wskaźniki w kolejnych latach.

Zgodnie z zapisami rozdziału 11. Monitoring i aktualizacja, monitoringiem objęte są postępy w realizacji *Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025*. W dokumencie zostały określone wskaźniki dla celu głównego i celów strategicznych Strategii. Monitoring prowadzony jest przez Biuro Związku ZIT MOF Ełk przy współpracy z Urzędem Miasta Ełku i Urzędem Gminy Ełk. Biuro Związku ZIT raz do roku w terminie do 30 czerwca przygotowuje sprawozdanie z realizacji Strategii i przedstawia do zatwierdzenia Komitetowi Sterującemu. Sprawozdanie zostanie również podane do publicznej wiadomości.

W 2016 roku zakończyły się prace nad kolejną aktualizacją strategii, tym razem związaną z rozszerzeniem typów projektów możliwych do realizacji w ramach działań ZIT bis Ełk z zakresu włączenia społecznego. Zmiana strategii została przyjęta przez Komitet Sterujący Związku ZIT MOF, pozytywnie zaopiniowana przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a następnie przyjęta przez rady gmin.

Wskaźniki celu głównego

WZROST ZNACZENIA EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO JAKO OŚRODKA SUBREGIONALNEGO

WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności (podmioty gospodarcze, BDL GUS)	84	84	83	87	90
Dochody gmin z podatku od działalności gospodarczej na 1 mieszkańca (zł, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	19,60	17,95	19,75	23,03	24,51
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (%, BDL GUS)	9,87	8,85	7,35	6,78	5,97
Saldo migracji na 1000 osób (osoby, BDL GUS)	3,42	5,39	5,78	4,12	4,31
Udział całorocznych miejsc noclegowych w ogólnej liczbie miejsc noclegowych w województwie warmińsko-mazurskim (%, BDL GUS)	1,16	1,81	1,07	3,01	2,43
Liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię (osoby, BDL GUS)	1 435	1 392	1 378	1 268	1 320
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 mieszkańców (mieszkania, BDL GUS)	5,10	6,80	6,34	4,09	6,74
Średnia liczba uczestników imprez organizowanych w instytucjach kultury (osoby, BDL GUS)	487	272	226	349	328
Udział dróg gminnych o twardej nawierzchni w łącznej długości dróg gminnych (%, samorzady MOF Ełk)	23,94	24,04	24,43	34,92	34,97
Średnia zdawalność egzaminów maturalnych (szkoły ponadgimnazjalne zawodowe i licea ogólnokształcące - %, BDL GUS)	„nowa formuła” – 87,1 „stara formuła” – 60,0	82,7	77,5	81,8	83

Liczba ludności MOF Ełk na koniec 2019 r. wynosiła 73 929 osób i wzrosła przez rok o 402 osoby (wzrost w obu gminach). Na wzrost liczby ludności wpływ miało przede wszystkim dodatnie saldo migracji (w obu gminach). Może to świadczyć o utrzymującej się atrakcyjności MOF Ełk jako miejsca zamieszkania.

Stale wzrasta też liczba osób mieszkających w mieście Ełk. W 2019 r. liczba mieszkańców przekroczyła poziom 62 tysięcy. Saldo migracji było dodatnie i wyniosło 87 osób. Liczba urodzeń była na niemal takim samym poziomie jak w 2018 r., jednak biorąc pod uwagę większą liczbę zgonów przyrost naturalny był niższy niż w latach 2017-2018.

W 2019 r. liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na terenie Gminy Ełk wyniosła 11 275 osób (5 559 kobiet, 5 716 mężczyzn). W porównaniu z rokiem 2018 wzrosła o 111 osób.

W 2019 r. w MOF Ełk działało 6 649 podmiotów gospodarczych (5 637 w Mieście Ełk i 1 012 w Gminie Ełk), co stanowiło 288 podmiotów więcej niż w 2018 r. (wzrost w obu gminach). W przeliczeniu na 1 tys. ludności w MOF Ełk funkcjonuje 89 podmiotów gospodarczych.

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w Ełku (sektor publiczny i prywatny) wynosiła 5 637 i wzrosła kolejny rok z rzędu. W ubiegłym roku zarejestrowano 525 nowych podmiotów, a wyrejestrowano 257. Zwiększył się udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, którzy stanowili 72,59% wszystkich podmiotów gospodarki narodowej.

Na koniec 2019 r. w MOF Ełk było 2 716 bezrobotnych – w Ełku 1 931 osób, w Gminie Ełk 785 osób. Liczba osób bez pracy w porównaniu do roku 2018 zmalała o 388 osób. To kolejny rok wyraźnej poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy. Według danych PUP Ełk, dominującym wiekiem wśród osób bezrobotnych w powiecie jest przedział 25 – 34 lata. Dotyczy to zarówno bezrobotnych zamieszkałych w mieście, jak i na wsi.

W 2019 roku osób bezrobotnych z tego przedziału wiekowego było aż 987 (29,2% ogółu bezrobotnych). Nieco mniej liczną była grupa bezrobotnych w wieku 35-44 lat - 785 (23,2%). Następną z kolei była grupa osób w wieku 45-54 lata, która liczyła 533 bezrobotnych (15,7%). W przedziale wiekowym 18-24 bez pracy pozostawało 445 osób (13,2%), a w przedziale 55-59 lat były to 392 osoby (11,6%). Najmniej liczną była grupa osób powyżej 60 lat, których liczba wynosi 237, czyli 7% ogółu bezrobotnych (należy jednak wskazać, że w grupie tej nie ma kobiet, które od 60 roku życia mogą przejść na emeryturę).

Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupą bezrobotnych w powiecie ełckim w 2019 r. były osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne i niższe (33,2% ogółu bezrobotnych). Drugą pod względem liczebności była grupa bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe - 915 osób (22,8%). Pozostałe grupy to 420 osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (12,4%) i wyższym- 360 osób (10,6%) .

W 2019 roku w miasto Ełk dysponowało 722 miejscami noclegowymi (601 miejsc całorocznych). Natomiast w całym województwie Warmińsko- Mazurskim takich miejsc było 24 667.

W dalszym ciągu dużą aktywność można było zaobserwować na rynku nieruchomości. W MOF Ełk oddano do użytkowania 498 nowych mieszkań (Miasto Ełk 414, Gmina Ełk 84).

Średnia liczba osób biorących udział w imprezach organizowanych w instytucjach kultury w 2019 roku wyniosła 328 i zmalała w porównaniu do roku 2018 o 21 osób.

W ełckich szkołach średnich o 1,2 punktu procentowego zwiększył się poziom zdawalności matur. W 2019 r. w całym województwie warmińsko - mazurskim zdawalność matur w liceach wyniosła 89,5%, a w technikach niecałe 76,8%.

Liczba mieszkańców przypadających na 1 przychodnię w 2019 roku wynosiła 1 320 osób, co daje wzrost w porównaniu z rokiem 2018 o 52 osoby.

W mieście systematycznie rośnie liczba przychodni – wzrost z 35 w 2011 r. do 52 w 2019 r. W ubiegłym roku w ełckich przychodniach udzielono 567 926 porad lekarskich, w tym 311 733 w ramach podstawowej opieki lekarskiej.

Usługi zdrowotne na rzecz mieszkańców Gminy Ełk w 2019 roku były realizowane w oparciu o umowę zawartą pomiędzy Gminą Ełk a prowadzącymi działalność gospodarczą pod nazwą Ełckie Centrum Zdrowia EłkMed Spółka cywilna z siedzibą przy ul. Mickiewicza 40 w Ełku.

Wszelkie świadczenia realizowane były jedynie na rzecz osób zameldowanych na terenie Gminy Ełk. Ze świadczeń skorzystało w 2019 roku 2 196 osób:

- poradnia kardiologiczna 811 osób
- poradnia neurologiczna 240 osób
- poradnia reumatologiczna 147 osób
- poradnia endokrynologiczna 403 osób
- poradnia ginekologiczna 439 osób
- poradnia pulmonologiczna 156 osób

Cel strategiczny nr 1

WZROST KONKURENCYJNOŚCI EŁKU I JEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO

WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018	2019
Odsetek podmiotów gospodarczych w sekcjach innowacyjnych (C, E, H, J, K, M PKD 2007) (%; BDL GUS)	27,02	27,32	27,64	27,78	27,78

Odsetek spółek z udziałem kapitału zagranicznego w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych (% BDL GUS)	0,55	0,56	0,53	0,39	0,41
Liczba funkcjonujących klastrów (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	0	0	0	0	0
Powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych (ha, SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	44,8632	39,5040 (19,3017 w PNT)	34,5040 (15,8667 w PNT)	33,2541 (15,8667 w PNT)	29,4197 (15,8667 w PNT)
Liczba zagranicznych działań promujących gospodarkę MOF Ełk (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	3	0	1	1	2
Liczba krajowych działań promujących gospodarkę MOF Ełk (szt., SSSE, Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk).	6	4	5	5	5

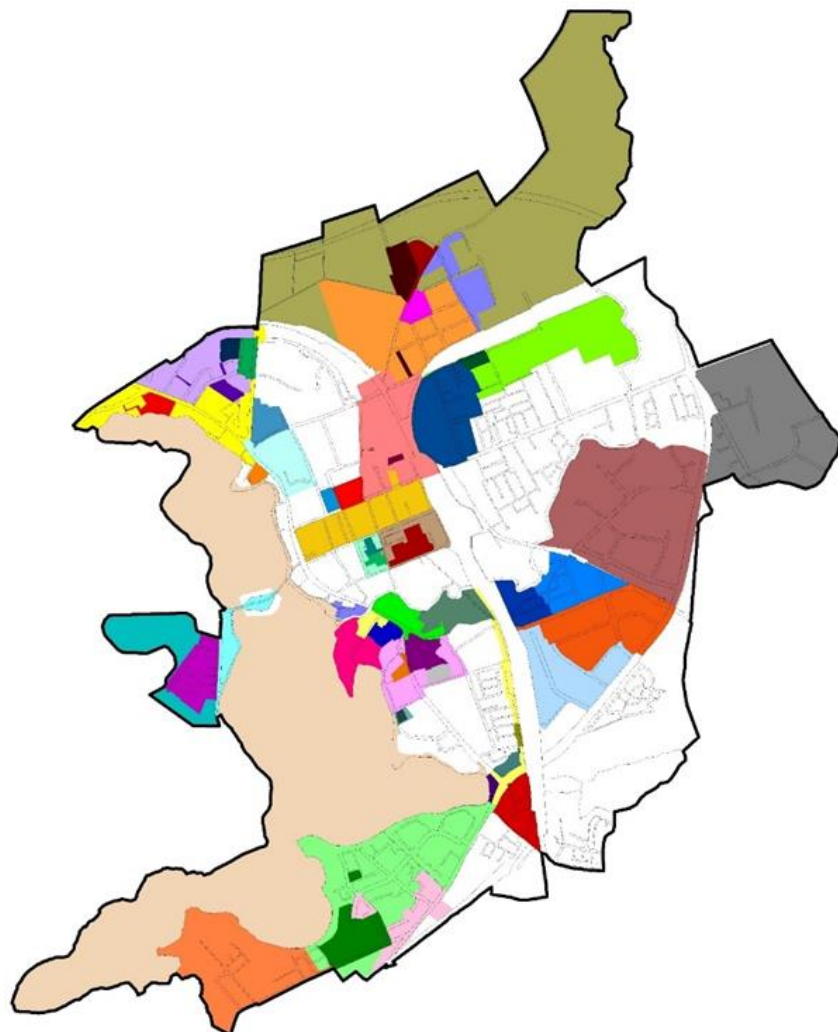
W MOF Ełk jest nieco ponad 29 ha uzbrojonych terenów inwestycyjnych w zasobach Specjalnej Suwalskiej Strefy Ekonomicznej podstrefa Ełk (w tym ok. 16 ha w Parku Naukowo-Technologicznym w Ełku). SSSE i Park Naukowo-Technologiczny w Ełku przeprowadziły łącznie 7 działań promujących gospodarkę MOF Ełk (5 krajowych, 2 zagranicznych).

27,78% firm w MOF Ełk działa w sekcjach gospodarki uznawanych za innowacyjne. W porównaniu do roku 2018 wskaźnik pozostał na tym samym poziomie. Odsetek spółek z udziałem kapitału zagranicznego w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w 2019 roku nieznacznie zwiększył się o 0,02 % i wyniósł 0,41%.

W okresie sprawozdawczym powierzchnia miasta objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wzrosła z 50,81% do 71,93%. Uchwalono następujące plany miejscowe:

- „Ełk–Jezioro Ełckie”,
- „Ełk - Strefowa”.

Na koniec 2019 r. uchwalonych było 60 planów miejscowych, a w przygotowaniu było kolejnych 13.

Rysunek 1 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na koniec 2019 r. (źródło: UM Ełk).

Podstawowym założeniem polityki przestrzennej miasta Ełku powinno być zwiększenie efektywności wykorzystania terenów już zurbanizowanych, ograniczenie suburbanizacji oraz przeciwdziałanie dekoncentracji zabudowy. Głównym założeniem planowania przestrzennego jest zatem takie kształtowanie przestrzeni, które wspiera działania ograniczające rozpraszanie zabudowy i maksymalne wykorzystanie terenów już zagospodarowanych poprzez uzupełnianie istniejących układów przestrzennych, a także ograniczenie presji na niezagospodarowane tereny otwarte¹.

W 2019 r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych było 4,4 % powierzchni gminy (w 2019 r. nie uchwalono ani jednego miejscowego planu zagospodarowania). Wydano 44 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Inwestycje te dotyczyły:

---

¹ Analiza potrzeb i możliwości rozwoju miasta Ełku wynikająca z art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

- Budowy dróg;
- Budowy stacji bazowych telefonii komórkowych;
- Rozbudowy szkoły w Mrozach Wielkich;
- Budowy siłowni zewnętrznych.

W 2019 r. wydano 434 decyzji o warunkach zabudowy, w tym 5 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, 335 decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 15 decyzji dotyczących zabudowy usługowej oraz 79 decyzji dla zabudowy pozostałe (w tym np.: budowa pomostów, budowa budynków gospodarczych, budynków rekreacji indywidualnej).

Gmina Ełk zrealizowała 20 inwestycji o łącznej wartości 5 427 608,72 zł.

Cel strategiczny nr 2

POPRAWA STANU ŚRODOWISKA MOF EŁK ORAZ WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I KULTUROWYCH DLA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018	2019
Udział ludności podłączonej do kanalizacji (%, PWiK, Urząd Gminy Ełk)	Miasto Ełk – 99,8 Gmina Ełk – 57	Miasto Ełk – 99,8 Gmina Ełk – 57	Miasto Ełk – 99,8 Gmina Ełk – 57	Miasto Ełk – 99,1 Gmina Ełk – 57	Miasto Ełk – 99,1 Gmina Ełk – 57
Udział ludności podłączonej do sieci wodociągowej (%, PWiK, Urząd Gminy Ełk)	Miasto Ełk – 99,9 Gmina Ełk – 96	Miasto Ełk – 99,9 Gmina Ełk – 96	Miasto Ełk – 99,9 Gmina Ełk – 96	Miasto Ełk – 99,9 Gmina Ełk – 96	Miasto Ełk – 99,9 Gmina Ełk – 96
Średni poziom recyklingu (%, Związek Międzygminny „Gospodarka Komunalna”) ²	Miasto Ełk – 26,4 Gmina Ełk – 11,6	Miasto Ełk – 22,0 Gmina Ełk – 22,4	Miasto Ełk – 34 Gmina Ełk – 25,4	Miasto Ełk – 44 Gmina Ełk – 47,9	Miasto Ełk – b.d. Gmina Ełk – b.d.
Średnie jednostkowe roczne zużycie energii w grupie budynków użyteczności publicznej (kWh/m ² /rok, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	Miasto Ełk – 142 Gmina Ełk – b.d.	Miasto Ełk – 139 Gmina Ełk – b.d.	Miasto Ełk – 138 Gmina Ełk – b.d.	Miasto Ełk – 138 Gmina Ełk – b.d.	Miasto Ełk – 135 Gmina Ełk – b.d.
Odsetek energooszczędnych punktów świetlnych w stosunku do wszystkich punktów świetlnych (%,Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	3,34	11,89	16,49	51,29	54,98

² Średni poziom recyklingu wg danych Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna”

WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba budynków podłączonych do sieci ciepłowniczej (w danym roku, szt., PEC, Zakład Ciepłowniczy „ŚWIT”, PGNiG, Gmina Ełk)	42	68 ³	95	104	109
Liczba instalacji umożliwiających wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	22	23	23	24	20
Liczba noclegów przypadających na 1 turystę zagranicznego (szt., BDL GUS)	3,36	6,45	1,96	1,97	2,59
Liczba całorocznych miejsc noclegowych (szt., BDL GUS)	466	744	436	715	733
Liczba uczestników imprez organizowanych przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice (osoby, BDL GUS)	96 490	39 169	58 876	93 644	103 429

Ełk posiada nowoczesną sieć wodno-kanalizacyjną, obsługującą niemal wszystkich mieszkańców. Z terenu miasta 100% wytworzonych ścieków trafia do oczyszczalni w Nowej Wsi Ełckiej, gdzie są oczyszczane. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. realizuje kolejne działania w ramach projektu „Poprawa gospodarki wodnościekowej aglomeracji Ełk II”. Projekt zakłada przebudowę 21,1 km sieci kanalizacji sanitarnej i 2,1 km sieci wodociągowej. W ubiegłym roku PWiK zrealizowało łącznie 14 inwestycji o łącznej wartości 8,47 mln zł, w tym 6,29 mln zł w ramach ww. projektu.

W ubiegłym roku przyjętych zostało 17,76 tys. ton odpadów komunalnych zmieszanych pochodzących z terenu Ełku. Z frakcji materiałowej z wszystkich gmin Związku Międzygminnego Gospodarka Komunalna odzyskano 4,2 tys. ton surowców wtórnych. Każdorazowa sprzedaż surowców wtórnych realizowana jest w drodze oferty publicznej.

Na zagospodarowanie odpadów Gmina Ełk posiada stosowną umowę (z 30 grudnia 2019 r.) z Przedsiębiorstwem Gospodarki Odpadami „Eko-MAZURY” sp. Z.o.o., siedziska 77, gdzie przyjmowane są odpady wg aktualnie obowiązującego cennika. W okresie całego 2019 r. zebrano z terenu gminy 4 047,50 Mg odpadów, w tym z nieruchomości zamieszkałych: 3 242,44 Mg i 805,06 Mg z nieruchomości

³ Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo uwzględnia w swoich statystykach budynki oraz mieszkania w budynkach wielolokalowych.

niezamieszkałych. Łącznie Gmina Ełk na odbiór i zagospodarowanie odpadów w 2019 r. wydała kwotę 2 028 795 zł.

Do sieci ciepłowniczej podłączono w ubiegłym roku 109 nowych odbiorców, z czego 88 zostało przyłączonych do sieci gazowej. W wyniku uruchomienia w Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej w Ełku biomasowego, kondensacyjnego i bezrymowego kotła, ilość energii wytworzonej ze źródeł odnawialnych wzrosła w ciągu roku z 2,08 mln kWh do 36,45 mln kWh.

W 2019 roku Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Ełku zakończyło pierwszy etap rozbudowy ciepłowni o nowy najnowocześniejszy w Polsce biomasowy, kondensacyjny i bezdymowy kocioł. Inwestycja polegała na budowie kolejnego, czwartego kotła obok istniejących już kotłów węglowych. Kocioł opalany jest biomasą - zrębkami drewna leśnego. Nowy kocioł pracuje przez cały rok, nie tylko w okresie grzewczym, z krótkimi przerwami na przeglądy, konserwacje i czyszczenie. Pomimo stosunkowo małej mocy 5MW kocioł wytworzy około 25% całej ilości ciepła powstającego w ełckim PEC-u. W okresie poza sezonem grzewczym (od wiosny do jesieni) będzie jedynym źródłem ciepła i w tym okresie nie będą spalane paliwa kopalne (węgiel).

W 2019 r. z noclegów w Ełku skorzystało 21 127 turystów, w tym 3 206 turystów zagranicznych, nieznacznie więcej niż w 2018 r. W MOF Ełk średnia ilość noclegów na 1 turystę zagranicznego wyniosła 2,59. Jednocześnie liczba udzielonych noclegów spadła o 442 do poziomu 47 792. Średnia długość pobytu turysty w Ełku wyniosła 2,26 dni.

Rozwój turystyki, jako jednej z głównych gałęzi gospodarki miasta, wydaje się spełniać oczekiwania dużej części mieszkańców. Zagregowane odpowiedzi z badania ankietowego przeprowadzonego w ramach ewaluacji strategii rozwoju Ełku wskazują, że w ocenie mieszkańców Ełk słynie w pierwszej kolejności z położenia na Mazurach, nad Jeziorem Ełckim i rzeką Ełk (50,39% wskazań respondentów). Kolejne wyróżniki Ełku to promenada i liczne imprezy. W odpowiedzi na pytanie o główne problemy miasta, trzecią pozycją była słabo rozwinięta turystyka (baza turystyczna). Uczestnicy badania poproszeni zostali także o wskazanie „co należy zrobić w Ełku w ciągu najbliższych 5-10 lat”? Poza kreowaniem warunków dla rozwoju firm i rynku pracy, priorytetem rozwoju Ełku powinno być tworzenie warunków do rozwoju turystyki.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji co roku jest organizatorem lub współorganizatorem wydarzeń promujących zdrowy i aktywny styl życia. Wyniki ankiety wskazują, że najciekawszymi imprezami organizowanymi przez MOSiR są koncerty plenerowe (39%) i Mazurskie Zawody Balonowe (36%). W ciągu ostatnich 2 lat na imprezach organizowanych przez MOSiR, więcej niż raz było 40,48% respondentów, a więcej niż 5 razy 44,22%. Zaledwie co dwudziesty ankietowany nie uczestniczył w żadnym wydarzeniu. Prawie trzy czwarte badanych oceniło organizację imprez jako dobrą i bardzo dobrą. Jeśli chodzi o opłatę startu w zawodach sportowych, to najwięcej osób (44,37%) jest w stanie przeznaczyć na ten cel 20-50 zł. Co dziesiąty ankietowany uważa, że wszystkie imprezy powinny być darmowe.

Cel strategiczny nr 3

POPRAWA SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ I TERYTORIALNEJ MOF EŁK					
WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018	2019
Długość zmodernizowanych w ciągu roku dróg (km, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	2,027	0,66	5,38	9,46	1,055
Długość wybudowanych w ciągu roku dróg (km, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	0,37	0,36	0,28	0,60	0,0
Długość ścieżek rowerowych (km, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	13,51	14,10	17,60	22,52	22,52
Liczba autobusów o napędzie ekologicznym (szt., MZK)	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających z transportu publicznego (osoby, MZK)	3 762 500	3 709 956	3 947 000	3 888 000	3 768 000
Liczba połączeń kolejowych Ełk-Szymany (szt., PKP).	2 w ciągu doby	2 w ciągu doby	2 w ciągu doby	2 w ciągu doby	1 w ciągu doby

Główną inwestycją drogową w 2019 r. była modernizacja ul. Wojska Polskiego na odcinku od ul. Kościuszki do ul. Mickiewicza. Zakres prac objął m.in.:

- wykonanie nawierzchni: jezdni, zatok autobusowych, chodników, ścieżki rowerowej;
- wyprostowanie skrzyżowania ul. Amii Krajowej, ul. Zamkowej, ul. Wojska Polskiego (w celu dojechania z ul. Armii Krajowej do ul. Zamkowej nie trzeba wykonywać nawrotek);
- budowę oświetlenia ulicznego (dotychczasowa została zdemontowana) zintegrowanego z miejskim system sterowania i monitoringu oświetlenia;
- modernizację sygnalizacji świetlnej;
- wykonanie nowej ścieżki rowerowej z masy bitumicznej na odcinku od ul. Mickiewicza do ul. Zamkowej;
- modernizację miejsc parkingowych i wyznaczenie miejsc dla niepełnosprawnych;
- cofnięcie zatoki przystankowej na ul. Wojska Polskiego w okolice „Rolnika”, nowa zatoka przystankowa naprzeciwko kościoła NSJ na ul. Armii Krajowej, przebudowa zatoki autobusowej w okolicy budynku Wojska Polskiego 62;
- wykonanie aktywnego przejścia dla pieszych w okolicy budynku Wojska Polskiego 68.

W ubiegłym roku realizowano 0,76 km ścieżek rowerowych:

- na ul. Armii Krajowej (0,41 km);
- na ul. Wojska Polskiego (0,35 km).

Trwały prace przy budowie ścieżki rowerowej dwukierunkowej z dopuszczeniem ruchu pieszego na odcinku od ulicy Zamkowej do granic administracyjnych Ełku (823 m długości). Z kolei Powiat Ełcki zakończył budowę szlaku turystycznego pełniącego funkcję ścieżki rowerowej dwukierunkowej z dopuszczeniem ruchu pieszego o długości 2,287 km, która biegnie od ścieżki wokół Jeziora Ełckiego do drogi gminnej w miejscowości Chruściele na Górę Bunelkę.

W porównaniu do lat 2017-2018, na które przypadł szczyt aktywności inwestycyjnej związanej z funduszami UE na lata 2014-2020, w 2019 r. przeprowadzono mniej inwestycji miejskich.

Wybrane zrealizowane inwestycje związane z rozbudową infrastruktury miejskiej w 2019 r.:

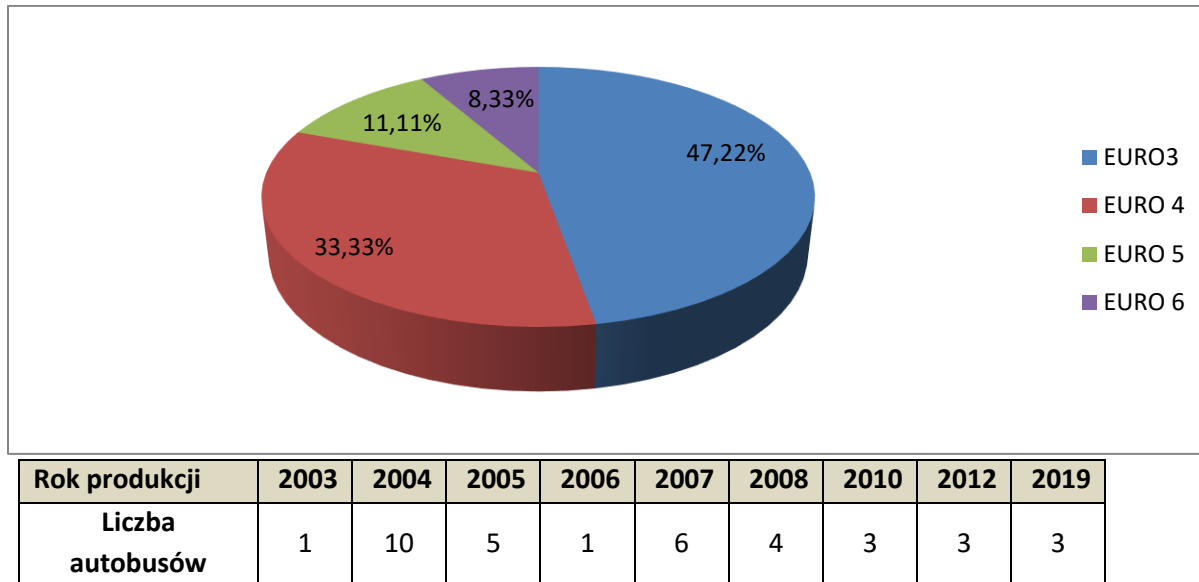
- Przebudowa ul. Wojska Polskiego na odcinku od ul. Kościuszki do ul. Mickiewicza
- Budowa Hali Sportowej przy Zespole Szkół Sportowych w Ełku
- Zakup 3 nowych autobusów o napędzie hybrydowym
- Budowa zadaszanej hali tenisowej wraz z zapleczem socjalnym
- II etap budowy parków miejskich na os. Grunwaldzkim ul. Książąt Mazowieckich oraz przy ul. Szosa Obwodowa
- Zagospodarowanie terenów usytuowanych na zapleczu budynków PEC przy ul. Kochanowskiego
- Budowa ścieżki rowerowej w ul. Armii Krajowej
- Przebudowa kanalizacji sanitarnej osiedla Centrum
- Przebudowa wodociągu i kanalizacji ul. Wojska Polskiego
- Wymiana wiat przystankowych
- Modernizacja ulicy Zielonej

Ponadto 4 inwestycje o wartości ponad 3 mln zł zrealizował Powiat Ełcki. Obejmowały one modernizację i zagospodarowanie terenu Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego na rzecz rozwoju pozaszkolnych form szkoleń żeglarskich, doposażenie CKPiU w nowoczesne centrum obróbkowe czy też budowę siłowni zewnętrznej przy ZS nr 1.

Zakupione w zeszłym roku 3 autobusy komunikacji miejskiej wyposażone są w napęd hybrydowy, niskopodłogowe, klimatyzowane, wyposażone m.in. w monitory LCD prezentujące graficzny przebieg linii, system głosowej informacji pasażerskiej czy też 4 miejsca dla niepełnosprawnych. Oznacza to, że autobusy posiadają dwa silniki: elektryczny i spalinowy. Pojazdy są zasilane energią elektryczną podczas ruszania

i postojów na przystankach. Po osiągnięciu prędkości 15-20 km/h przełączają się na zasilanie silnikiem diesla. Baterie ładują się podczas hamowania, a autobus nie wymaga dodatkowej infrastruktury do ładowania.

Wykres 1 Tabor MZK Sp. z o.o. wg normy czystości spalin i roku produkcji.

Liczba osób korzystających z transportu publicznego zmalała drugi rok z rzędu. W trakcie realizacji są inwestycje oraz działania promocyjne, których efektem ma być wzrost popularności komunikacji miejskiej. Do końca 2021 r. tabor komunikacji miejskiej zostanie poszerzony o kolejnych 5 autobusów tego typu. Dobra dostępność transportu publicznego stwarza mieszkańcom szansę na zaspokojenie wszystkich podstawowych potrzeb i odciąża miejski system transportowy.

Wyniki prac nad „Studium Komunikacyjnym dla Miasta Etku” wskazują, że atrakcyjność komunikacji miejskiej nie jest duża. Powodem takiego stanu rzeczy może być niska częstotliwość kursowania, która w gęsto zaludnionym mieście o niewielkiej powierzchni sprawia, że atrakcyjniejsza od autobusu jest nawet podróż piesza. Dominującym środkiem transportu w relacji do/z pracy jest samochód osobowy, zapewniając możliwość dojazdu ponad 70% mieszkańców. Udział podróży autobusem jest zbliżony do podróży rowerem (6-7%).

Tabela 1 Ilość podróży oraz podział zadań przewozowych dla motywacji podróży Dom – Praca, Praca – Dom (Urząd Miasta Ełku, Studium Komunikacyjne dla Miasta Ełku, 2019).

Dom ->	Praca	Udział	Praca ->	Dom	Udział
Pieszo		14,92%	Pieszo		14,57%
Rowerem		6,05%	Rowerem		5,91%
Autobusem		6,85%	Autobusem		7,09%
Samochodem		70,16%	Samochodem		70,08%
Inne		1,21%	Inne		1,18%
Motor/Skuter		0,81%	Motor/Skuter		0,79%
Kolej		0,00%	Kolej		0,39%
RAZEM		100,00%	RAZEM		100,00%

W przypadku dojazdu do miejsc nauki, prawdopodobnie z uwagi na niewielką odległość, dominują podróże piesze (ok. 57%) i rowerowe (ok. 16%), a korzystanie z autobusu miejskiego jest częstsze niż korzystanie z samochodu.

Tabela 2 Ilość podróży oraz podział zadań przewozowych dla motywacji podróży Dom – Nauka, Nauka – Dom (Urząd Miasta Ełku, Studium Komunikacyjne dla Miasta Ełku, 2019).

Dom ->	Nauka	Udział	Nauka ->	Dom	Udział
Pieszo		56,82%	Pieszo		56,82%
Rowerem		15,91%	Rowerem		15,91%
Autobusem		11,36%	Autobusem		9,09%
Samochodem		9,09%	Samochodem		9,09%
Inne		0,00%	Inne		0,00%
Motor/Skuter		0,00%	Motor/Skuter		0,00%
Kolej		6,82%	Kolej		9,09%
RAZEM		100,00%	RAZEM		100,00%

W „Studium komunikacyjnym dla Miasta Ełku” postuluje się stworzenie czytelnych rozkładów jazdy i zwiększenie częstotliwości kursowania na liniach łączących największe osiedla z centrum miasta, tj. na liniach 6, 7, 8. Zwiększenie częstotliwości umożliwi zachęcenie pasażerów, którzy dotychczas korzystali wyłącznie ze środków transportu indywidualnego.

W roku 2019 została podpisana dalsza współpraca (aktualizacja) między Gminą Miastem Ełk a Gminą Ełk mająca na celu usprawnienie zbiorowego transportu publicznego na terenie Gmin do roku 2030. Głównym celem planu jest zapewnienie funkcjonowania transportu zbiorowego według zasad zrównoważonego rozwoju, czego głównym przejawem w miastach średniej wielkości jest udział transportu publicznego w przewozach na poziomie 25-50%.

Cel strategiczny nr 4

PRZYWRÓCENIE FUNKCJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH ZDEGRADOWANYCH OBSZARÓW MOF EŁK POPURZEZ NADANIE IM NOWYCH FUNKCJI I ICH JAKOŚCIOWĄ ZMIANĘ

WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018	2019
Odsetek czynów karalnych popełnionych przez osoby niepełnoletnie (osoby i %, KPP w Ełku)	1,87	1,77	1,42	1,25	1,52
Powierzchnia zagospodarowanych/zmodernizowanych przestrzeni publicznych (place, parki, skwery, podwórka itp.) (Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk)	5 027 m ² (0,5 ha)	10 974 m ² (1,1 ha)	17 793,9 m ² (1,8 ha)	96 465,5 m ² (9,65 ha)	96 465,5 m ² (9,65 ha)
Liczba osób świadczących usługi wspierające animację lokalną (animatoryzy lokalni, streetworkerzy itp.) (osoby, Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk)	5	5	25	17	16
Liczba osób z MOF Ełk objętych wsparciem w ramach projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (osoby, Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk, PCPR)	75	170	2 839	920	637
Liczba osób niepełnosprawnych z MOF Ełk objętych wsparciem w ramach projektów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (osoby, Urząd Miasta Ełk, Urząd Gminy Ełk, PCPR)	31	8	83	276	70
Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej (gospodarstwa, BDL GUS)	2 401	2 236	2 061	1 872 ⁴	1 898

W okresie sprawozdawczym w MOF Ełk popełniono 1383 przestępstw , z czego sprawcami 21 z nich były osoby nieletnie. Liczba przestępstw zmalała o 55.

W 2019 r. Fundacja Human "Lex" Instytut ponownie realizowała zadanie publiczne pt.: „Streetworking w Ełku elementem profilaktyki systemowej”. Dzięki realizacji zadania specjalnie dobrani specjaliści mogli poprzez działanie na ulicy nie tylko obserwować i dogłębnie poznać zachowanie młodzieży i dzieci, ale również modyfikować je i proponować alternatywy na utarte schematy działania i myślenia.

⁴ Dane mają charakter szacunkowy (informacje z GOPS i MOPS). Dane wg metodologii GUS nie zostały jeszcze opublikowane.

Cel strategiczny nr 5

WZROST AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ					
WSKAŹNIK	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. Mieszkańców (BDL GUS)	35	36	38	36	40
Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym (podmioty gospodarcze, BDL GUS)	9,5	9,5	9,7	10,2	10,78
Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (% BDL GUS)	11,7	14,0	11,7	12,8	GUS nie opublikował jeszcze danych dla tego wskaźnika
Liczba kierunków kształcenia zawodowego (szt. Starostwo Powiatowe)	38	29	29	29	33
Liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy (osoby, Powiatowy Urząd Pracy w Ełku)	4 057	3 735	3 417	3 139	2 684
Liczba osób długotrwale bezrobotnych (osoby, Powiatowy Urząd Pracy)	2 516	2 313	1 826	1 569	1 143
Liczba nauczycieli podnoszących swoje kwalifikacje (osoby, Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk, Starostwo Powiatowe)	1 068	1 009	1 092	1 108	1 200
Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (% Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk)	69,74	69,48	83,81	83,80	97,15
Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno-przyrodniczej/wyniki egzaminu z	Miasto Ełk – 48,5 Gmina Ełk – 44,5	Miasto Ełk – 48,0 Gmina Ełk – 44,0	Miasto Ełk – 46,0 Gmina Ełk – 45,5	Miasto Ełk – 50,5 Gmina Ełk – 49,0	Miasto Ełk – 44,0 Gmina Ełk – 40,0

matematyki na zakończenie szkoły podstawowej (% OKE w Łomży) ⁵					
Średnie wyniki egzaminu maturalnego z matematyki na poziomie podstawowym (% OKE w Łomży)	„Nowa” formuła - 62,3 „Stara” formuła – 40,0	58,0	55,6	57,2	43,72
Liczba zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk, Starostwo Powiatowe)	2 194	2 368	1 485	1 583	1 580
Liczba udzielonych porad podstawowej opieki zdrowotnej (szt., BDL GUS)	300 681	300 485	299 738	321 207	327 764
Liczba projektów z zakresu profilaktyki zdrowia (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk, Pro-Medica; Szpital Wojskowy)	10	48	59	62	19
Liczba funkcjonujących rozwiązań z zakresu e-usług (szt., Urząd Miasta Ełku, Urząd Gminy Ełk).	58	60	42	65	56

Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców MOF Ełk wzrosła i wynosi 40.

Na terenie Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej działalność rozpoczęło 5 firm, w trakcie realizacji było 10 projektów inwestycyjnych, a w następnych latach planowane są 4 kolejne. Firmy działające w Podstrefie Ełk Specjalnej Suwalskiej Strefy Ekonomicznej (w tym w PNT) zatrudniały na koniec 2019 r. 2 574 osoby, o 7 mniej wobec 2018 r. Wg informacji z Biura SSSE w Ełku spadek zatrudnienia związany jest z innowacyjnymi technologiami, wykorzystywanymi w działalności produkcyjnej, sezonowością zatrudnienia oraz brakiem wykwalifikowanej kadry na rynku pracy. Biuro Podstrefy Ełk podjęło 7 działań promujących lokalną gospodarkę w kraju i za granicą i udzieliło wsparcia doradczego 15 przedsiębiorcom, w tym 3 w zakresie innowacyjności.

Wprowadzona jest nowa polityka funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych. Zwolnienie podatkowe będzie można dostać w każdym miejscu w Polsce. Przepisy o Polskiej Strefie Inwestycji preferują projekty w regionach o wysokim bezrobociu, czyli przede wszystkim w małych i średnich miastach oraz na terenach wiejskich. Strefy mają funkcjonować do 2026 r. Wzmocniona jest rola spółek zarządzających w systemie obsługi inwestora. Spółki, które do tej pory zarządzały specjalnymi strefami

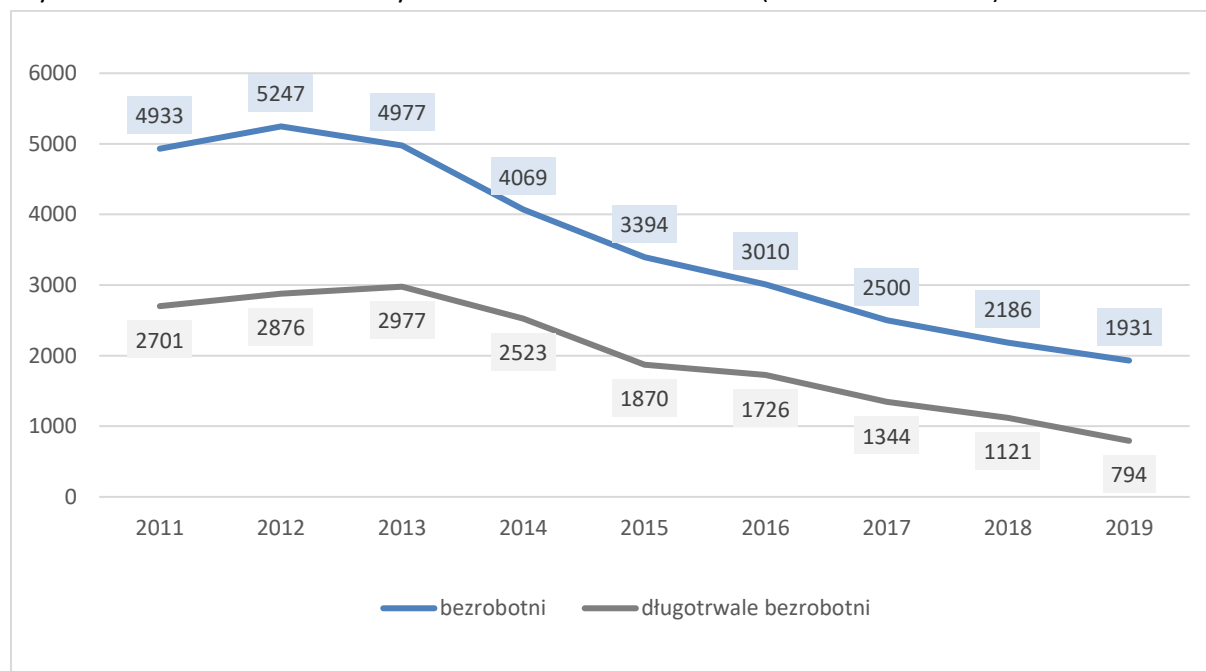
⁵ Egzamin maturalny w 2015 r. został przeprowadzony w dwóch formułach. Absolwenci techników przystąpili do egzaminu w formule obowiązującej w 2014 roku, natomiast absolwenci liceów ogólnokształcących przystąpili do egzaminu w nowej formule, obowiązującej od 2015 roku.

ekonomicznymi, stały się głównym punktem kontaktu w regionie, jeśli chodzi o pomoc publiczną w obszarze zwolnień podatkowych i dotacji rządowej.

Na koniec 2019 r. liczba bezrobotnych w Ełku wyniosła 1 931 osób. Spadek liczby osób bezrobotnych nastąpił siódmy rok z rzędu, tym razem o 255 osób.

Liczba bezrobotnych zmalała rok do roku w każdej z grup. Największy procentowy spadek bezrobotnych, o 29%, nastąpił wśród długotrwale bezrobotnych. Mimo wszystko nadal jest to największa grupa osób bez pracy (41% ogółu). Najmniejszy spadek miał miejsce w przypadku osób powyżej 50 roku życia.

Wykres 2 Liczba osób bezrobotnych z Ełku w latach 2011-2019 (źródło: PUP w Ełku).

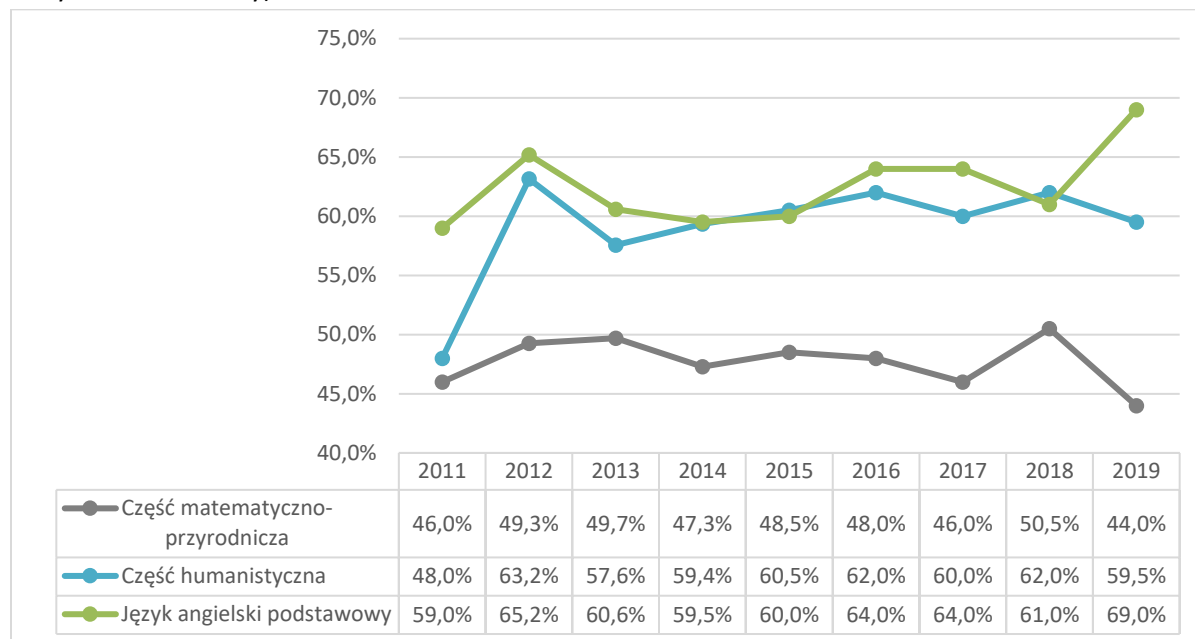

W Ełku funkcjonuje 6 szkół zawodowych, 4 technika i 5 liceów ogólnokształcących. Liczba uczniów na tym etapie edukacji stale maleje od roku 2009.

Średnia wyników egzaminu gimnazjalnego w 2019 r. w części matematyczno-przyrodniczej⁶ w Ełku wyniosła 44%. Uśredniony wynik osiągnięty przez ełckich gimnazjalistów był powyżej średniej wojewódzkiej (39%), lecz nieco gorszy niż rezultaty w Elblągu (44,5%) i Suwałkach (45,5%). Wyniki w Olsztynie i Łomży oscylowały wokół 50%.

⁶ Średnia wyników z matematyki oraz przedmiotów przyrodniczych w danym roku.

Wykres 3 Wyniki egzaminu gimnazjalnego w ełckich szkołach (źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE w Łomży).

Od roku szkolnego 2019/2020 weszła w życie reforma szkolnictwa zawodowego. Zmiany dotyczą m.in. klasyfikacji zawodów i finansowania szkół zawodowych, współpracy szkół z pracodawcami oraz egzaminów zawodowych. Samorządy mają otrzymać więcej pieniędzy na szkoły kształcące w zawodach, na które jest wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy. Będzie ono wskazywane przez MEN w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na podstawie m.in. danych z systemu informacji oświatowej i tych zebranych przez Instytut Badań Edukacyjnych. Nowe przepisy mają ukierunkować szkolnictwo zawodowe tak, aby absolwenci mieli pełne kwalifikacje zawodowe, potwierdzone wynikami egzaminów i odpowiednimi dokumentami. Ponadto jeszcze w trakcie nauki uczniowie mają zdobywać dodatkowe umiejętności i uprawnienia potrzebne na rynku pracy i wymagane przez pracodawców.

W 2019 r. Gmina Miasto Ełk pozyskała zewnętrzne dofinansowanie dla 34 projektów na łączną kwotę 28,06 mln zł. Wsparcie dla 14 z tych projektów pochodziło z budżetu UE (całkowita wartość projektów – 26,81 mln zł, dofinansowanie UE – 19,08 mln zł). Z kolei Powiat Ełcki w 2019 r. otrzymał wsparcie dla 5 projektów, które w głównej mierze mają na celu wzmocnienie jakości kształcenia zawodowego.

Na terenie gminy Ełk w 2019 r. realizowanych było 18 projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, z czego 8 projektów pochodziło z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 (UE). W ramach pozyskanych środków zrealizowano projekt „Poprawa komunikacji zbiorowej na terenie Gminy”, rozpoczęto prace budowlane przy świetlicy wiejskiej w Regielnicy, poddano termomodernizacji Szkołę w Chełchach oraz uruchomiono platformę E-administracji do zdalnej obsługi mieszkańców. Trzy projekty zostały dofinansowane ze środków Funduszu Dróg Samorządowych.

W 2019 r. Biuro Związku ZIT Urzędu Miasta Ełku przeprowadziło 6 naborów wniosków o wydanie rekomendacji dotyczących zgodności ze „Strategią Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełk do roku 2025” dla projektów zamierzających ubiegać się o dofinansowanie w ramach środków ZIT bis Ełk.

Stan realizacji w roku 2019 r. wyglądał następująco:

Działania ZIT”	Przewidziana alokacja dla MOF Ełk UE+budżet państwa (mln złotych)*	Liczba projektów z przyznanym dofinansowaniem w roku 2019	Stopień wykorzystania środków (ogółem, na podstawie podpisanych umów)**
4.4.3 Poprawa mobilności miejskiej	19,17	1	100 %
6.1.3 Instytucje kultury	10,70	0	86,82 %
7.2.3 Infrastruktura drogowa	16,94	1	95,60%
8.3 Rewitalizacja	15,12	1	82,88 %
11.1.3 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym	12,15	6	79,77 %
11.2.5 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym	11,89	7	72,88 %

* Dane na podstawie listy limitów kontraktacji środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 na dzień 29 lutego 2020 r.

**Dane szacunkowe na podstawie list projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursów